

Едва ли има въпрос, на който да са посветили трудовете си толкова много богослови, философи, антрополози, социолози, писатели, художници и т.н., както въпроса за любовта между мъжа и жената. Логично е след толкова „задълбочени изследвания“ да сме станали специалисти по този въпрос и наистина се мислим за такива, но статистиките и личният ни опит говорят недвусмислено за пълния ни провал в тази област. Процентът на разводите, фактически разпадналите се семейства, съжителстващите без брак двойки и несемейните хора е толкова голям, че „нормалните семейства“ вече отдавна не са норма, а изключение. Какво ли не опитваме: свободни съжителства, свободни бракове, полигамия, а чувството за самота и празнота си остава. Все по-ясно осъзнаваме, че онова, от което всъщност се нуждаем, е духовна близост, взаимна преданост и отдаденост. Същевременно сме абсолютно неспособни да обичаме и да изграждаме дълготрайни, пълноценни и удовлетворяващи ни взаимоотношения, защото ги градим на песъчливата основа на нашите изкривени разбирания за любов, вместо на любовта, такава каквато Бог ни я разкрива (вж. 1Кор. 13 гл.).

Днес дори онези, които имат решимостта да изградят добро семейство, не знаят как да го направят. Със загубата на целомъдрието сме загубили самото основание и цел на брака. Дори благополучните семейства днес нямат разбиране за семейството като път на спасение, като служение на ближния, семейството, като малка Христова църква в която всеки се спасява в Христа, един друг се освещаваме и си съдействаме в тежкото дело на спасението. Малка църква, в която също както в Голямата има богоустановена йерархия и богоустановени правила на взаимоотношения. Положението няма да се оправи, докато не се обърнем към „старомодните“ християнски ценности и не започнем осъзнато да изграждаме интимните си взаимоотношения така, както Бог ги е замислил и установил. Само семейство, изградено на любов в Господа и отговорност пред Него, може да устои на времето и на неизбежните изпитания от различен род. Бракът не е дар, който получаваме в сватбения си ден и от който скоро се разочароваме. Не е постигната цел, а път за постигане на целта. Бракът е дълъг и сложен процес. През годините се появяват различни изпитания: нов дом, деца, болести, нова работа, загуби... Те развиват различни аспекти от брака и позволяват на съпрузите все по-добре да се опознават и да си взаимодействат, разбира се, ако посрещат изпитанията с вяра. Тогава с Божия помощ изкушенията, които неизбежно съпътстват семейния живот, могат да се превърнат от „камък за препъване“ в „камък за издигане“.

Неслучайно, предвид високото назначение, което е дал на човека още при сътворението му, Бог казва: „не е добро за човека да бъде сам; да му сътворим помощник, нему подобен“ (Бит. 2:18). Тогава е установен и законът на брака и семейния живот: „ще остави човек баща си и майка си и ще се прилепи към жена си, и ще бъдат двамата една плът“ – едно цяло. Тази пределна близост и отдаденост не само че не е ограничение за личността, а е и условие тя да се осъществи в пълнота. В брака, в това най-близко съжителство, най-ярко изпъкват нашите страсти и недостатъци. Но, в атмосфера на

безусловна любов и търпимост, и най-лесно могат да се изправят. Тук, сред хората, които се познават пределно добре, най-лесно можем да открием и своите дарби от Бога и с помощта и поддръжката на близките си най-добре да ги развием и оделотворим. Семейството е мястото, където започваме да се упражняваме в християнство. То е и мерило за нашата праведност.

Не е особено трудно да съумееш да си добър християнин в неделя до обяд, но в семейството трябва да си християнин 7 дни от седмицата по 24 часа в денонощието. Това е и трудно, и лесно: трудно, защото не можеш просто да наденеш маската на благочестието, когато става въпрос за толкова близко съприкосновение и за толкова дълго време, и лесно, защото това са хора, с които естествено си свързан – „плът от плътта ти” и „кръв от кръвта ти”.

За християните, които вече са семейни и отглеждат деца, въпросът не трябва да е: как да сведа до минимум семейните си задължения, за да съм свободен да водя „по-духовен” живот, а – как да съхраня и умножа в семейния си живот любовта към Бога и към ближния.

Веднъж семеен мъж попитал духовен старец: „Как мога, живеейки в света, да пребивавам винаги в Божия дух?” Старецът отговорил: „Прави всичко като съработник на Божиите дела”. Да бъдеш съработник на Бога в създаването на християнско семейство и отглеждането на деца е грандиозна и свята роля.

Християнският живот е живот по образ Божий (по образа на единия Бог в три Лица), живот заедно с другите. За повечето от нас християнски живот означава живот в една или друга общност. Дори отшелниците по правило живеят едно-две десетилетия в „общезитие”, преди да се уединят за отшелничество. Както казва преподобният Силуан: „Моят брат е моят живот.” Семейният може да каже (и това е единствено правилната богословска обосновка на семейния живот): „Моята съпруга (или моят съпруг) и децата ми са моят живот. Те са съдържанието на живота ми; живеейки с тях, аз се уча на Христова любов.” Отношенията ни с хората, с които живеем са критерий за нашето духовно здраве. Няма друг критерий. За тези, които живеят в света, семейният живот е мерило за християнския живот. Всичко, което правим в семейството си, има буквално вечна стойност.

Лошите бракове не могат да служат за оправдание на нехристиянски отношения у дома. Те също могат да изпълняват високото назначение, което Бог е отредил на брака. В брак с добър, търпелив, грижовен и целомъдрен съпруг човек може да се научи на доброта, търпение, грижовност и целомъдрие. В брак със сприхав, невъздържан и егоистичен съпруг също можем да се научим на доброта, търпение, кротост, твърдост и безкористна любов. За праведника всичко е за добро и за поука, защото не живее за себе си, а живее ли – за Господа живее.

Да изгради дълбоки и искрени взаимоотношения на безусловна любов може само добрият християнин, живеещ пълноценен живот, помнещ, че човек се състои не само от плът, но и от дух, защото семейният живот е преди всичко духовен живот. Затова на проблема за семейството трябва да се гледа като на проблем за завръщането на човека към Бога. Да желаеш да имаш пълноценно семейство не е достатъчно. Нужно е да полагаш всекидневно усилия сам да станеш пълноценна личност. А това е възможно само в Бога.

Бракът като път на спасение

Публикувано от: Александра Карамихалева
Вторник, 22 Декември 2009г. 20:12ч.
